

РЕЦЕНЗИЯ

ПО КОНКУРС ЗА АКАДЕМИЧНА ДЛЪЖНОСТ „ДОЦЕНТ”
в област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално
направление 1. 2. Педагогика, научна специалност Логопедия, обявен в ДВ,
брой 74 от 21.08.2020 год.

**от проф. дпсн Нели Цветанова Василева,
СУ „Св. Климент Охридски”**

Рецензията е изготвена въз основа на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника на СУ „Св. Климент Охридски” за неговото прилагане. Представените документи отговарят на изискванията и конкурсът се провежда в съответствие със законовите разпоредби. Единствен кандидат в него е гл. ас. д-р Диана Милчева Игнатова, щатен преподавател в Софийски университет, Факултет по науки за образованието и изкуствата (ФНОИ), катедра Логопедия.

Приложен е списък от общо 37 публикации (книги, студии, статии, доклади и други), от които 29 за участие в настоящия конкурс.

1. Професионално и кариерно развитие на кандидата

През 1995 год. гл. ас. д-р Диана Игнатова завършва висше образование в СУ „Св. Кл. Охридски” (степен магистър) по специалност Дефектология със специализации Логопедия и Педагогика на деца със зрителни нарушения. До 2002 година работи като логопед в предучилищни заведения и медицински център „Хипократ”. От м. март на същата година и понастоящем тя е преподавател в СУ „Св. Климент Охридски”, катедра „Специална педагогика и логопедия”, заемайки последователно академичните длъжности асистент (2002-2004 г.), старши асистент (2004-2008 г.) и главен асистент (2008-2020 г.). През 2014 год. гл. ас. Игнатова защитава успешно дисертационен труд и придобива образователна и научна степен „доктор по педагогика”.

Активното ѝ участие в административния живот на университетската общност се пътвърждава от заеманите през последните години позиции: член на Общото събрание на Софийския университет (2016 - 2018 г.), член на Факултетния съвет на Факултета по науки за образованието и изкуствата (от 2019 г.), научен секретар на катедра „Специална педагогика и логопедия” (от 2019 г.).

2. Преподавателски опит

В качеството си на преподавател към Факултета по науки за образованието и изкуствата д-р Диана Игнатова води голям брой лекционни курсове и упражнения (семинарни и практически) в бакалавърските и магистърските програми по Логопедия и Специална педагогика.

Лекционни курсове по:

- Логопедична диагностика и работа в диагностичен екип;
- Нарушения на ученето;
- Комуникативни нарушения при краниофациални малформации;
- Дефицити на невербалната комуникация при деца с езикови нарушения (избираема дисциплина на български и английски език);
- Въвеждане в клиничната лингвистика;
- Специфични нарушения на ученето.

Семинарни и практически занятия по:

- Основи на логопедията;
- Комуникативни нарушения при гласови разстройства;
- Комуникативни нарушения при психични заболявания;
- Комуникативни нарушения при сензорна недостатъчност;
- Комуникативни нарушения при интелектуална недостатъчност.
- Нарушения на речевата плавност.

През цялата си преподавателска кариера д-р Игнатова взема активно участие в организиране и провеждане на преддипломната практика на

студентите от бакалавърската и магистърската програма по Логопедия, а през последните години е и един от нейните ръководители. Свидетелство за висока ангажираност с практическата подготовката на студентите по Логопедия е работата ѝ като академичен наставник по проект „Студентски практики”.

За мотивираното мотивираното отношение на д-р Игнатова към качеството на обучението и подготовката на студентите говори и нейното участие като рецензент на голям брой дипломни разработки в магистърските програми „Комуникативни нарушения на развитието” и „Специална педагогика” (на английски език).

2. Научно-изследователска и публикационна дейност

Кандидатът в конкурса демонстрира висока изследователска и публикационна активност. Списъкът на общата научна продукция на д-р Игнатова включва 39 публикации, сред които:

- Автореферат на дисертационен труд (неупоменат в списъка);
- Монографии (3);
- Студии в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни (3 – 1 самостоятелна и 2 в съавторство);
- Статии и доклади в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни (1);
- Статии и доклади в нереперирани списания с научно рецензиране (22 – 16 самостоятелни и 6 в съавторство);
- Резюмета на доклади от научни конференции (5);
- Други – анотации (2).

В конкурса за придобиване на академичната длъжност „доцент” тя участва с 29 публикации:

Основни:

- Монография – хабилитационен труд (1);
- Книги, на базата на защитен дисертационен труд (2);

- Студии в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни (3 – 1 самостоятелна на български език и 2 в съавторство на английски език);
- Статии и доклади в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни (1 в съавторство на английски език, в която кандидатът е първи автор);
- Статии и доклади в нереперирани списания с научно рецензиране (20), от които: 16 самостоятелни на български език и 6 в съавторство на английски език, в три от които д-р Игнатова е първи автор);

Допълващи:

- Други научно-приложни публикации (2).

Представеният доказателствен материал говори за висока научно-изследователска и публикационна активност, видимо засилена след защитата на дисертационния труд на кандидата. От този период са 12 публикации с определен принос към за логопедичната теория и практика, част от които в колектив с чужди автори.

Показателни за научната и публикационна активност на д-р Игнатова са високите резултати по справката за изпълнение на минималните наукометрични изисквания, регламентирани от НАЦИД. По показателите от група В тя покрива минимума от 100 точки. Значително над минималните 200 точки е сумата на показатели 4-10 от група Г – 429,5 точки, както и сумата от показатели 11-13 на група Д – 135 точки (при минимални 50 точки). Това обяснява високият общ резултат по всички наукометрични показатели – 714,5 точки.

В подкрепа на изследователската активност на д-р Игнатова са и някои иновационни разработки с научно-приложен характер. Сред тях особено внимание заслужават: Стандартизирана тестова батерия за оценка на деца в риск от развитие на специфични нарушения в четенето, обект на дисертационния труд на кандидата; Апробиран и лицензиран тест за оценка на фонологичното развитие на деца в предучилищна възраст (2015), допълнен от Лицензиран инструмент за анализ на теста за оценка на фонологичното развитие на деца в предучилищна възраст (2015),

публикувани в международни научни издания. Дело на кандидата са и два стандартизирани въпросника за родители и учители на ученици със затруднения в четенето в края на първи клас (2014).

3. Участие в проекти

В периода 2012- 2020 год. д-р Игнатова взема активно участие в редица научни и научно-приложни проекти. През 2013-2014 год. тя е експерт и обучител в национален проект по проблемите и интеграцията на деца и ученици със СОП „Квалификация на педагогически специалисти”. Доказателство за качествата ѝ като учен и изследовател е позицията на координатор за България в престижен международен проект „Крослингвистично изследване на деца със забавено фонологично развитие в предучилищна възраст”. В рамките на проекта тя взема участие в две работни срещи, проведени в University of British Columbia, Canada (2012) и Люблянски Държавен Университет, Словения (2014).

През 2020 год. д-р Игнатова става и част от екипа на проект към Факултета по науки за образованието и изкуствата на Софийски университет „Ефективни подходи за осигуряване на достъпна среда за стимулиране на играта на децата със СОП като елемент на ранната интервенция и предучилищната подкрепа”.

Държа да отбележа, че работата в посочените проекти кореспондира изцяло с научните интереси и практическите разработки на кандидата, свързани с определящата роля на ранната диагностика и интервенция за категориите деца с нарушено развитие.

4. Цитирания на научната продукция

Позоваването на научната продукция на даден автор е основно и обективно доказателство за неговите професионални качества и актуалността на разглежданата проблематика. Кандидатът в настоящия конкурс представя доказателства за 14 цитирания в български и чужди научни издания, потвърдени чрез съответните справки (Университетска библиотека на СУ и Национална библиотека „Св. св. Кирил и Методий”). Справката от

Националната библиотека показва шест (6) броя цитирани публикации, от които 4 се цитират в разработки на български автори и 2 в публикации на чужди автори. От общия брой цитирания 11 са на български език и 3 са на английски език.

В уверението от отдел “Библиотечно-информационно обслужване” на Университетската библиотека при СУ се съобщава за следните индексирани и цитирани публикации на автора: 1. Web of Science Clarivate Analytics /1950 - 2020/ – 2 цитирания на 2 индексирани документа; h-index:1; 2. Scopus ELSEVIER /1960 - 2020/ – 3 цитирания на 1 индексирани документ; h-index: 1.

Подробната авторска справка показва, че трудът с най-много цитирания на български и английски език (общо 8 позовавания) е книгата на гл. ас. Игнатова „Четене и специфичните му нарушения. Теоретични и социални перспективи” (2009). Интересът към труда е критерий за високите му качества и компетенциите на автора в разглежданата област. Това се допълва от факта, че три от останалите цитирани публикации също са посветени на диагностично-терапевтичните аспекти на нарушенията в четенето.

Публикациите, отразени в библиотечни каталози са съответно: в Национална библиотека „Св. св. Кирил и Методий” – 9 публикации, в Университетска библиотека „Св. Климент Охридски” – 7 публикации, в WorldCat OCLC – 1 публикация. Индексирани публикации са в EBSCO – 1 публикация и в Central and Eastern European Online Library – 1 публикация.

Високото равнище на цитиране и присъствието на името на кандидата в утвърдени информационни каталози потвърждават научната стойност и качествата на неговите публикации. По брой и характер цитиранията на научните публикации на гл.ас д-р Диана Игнатова задоволяват изискванията за получаване на академичната длъжност „доцент“.

5. Научни и научно-приложни приноси

В настоящия конкурс д-р Игнатова участва с един хабилитационен монографичен труд и две книги, кореспондиращи с тематиката на защитения през 2014 г. дисертационен труд. Същите заслужават по-специално внимание

и коментари, предвид на което ще се спра накратко върху отразената в тях проблематика.

Хабилизационният монографичен труд *„Работа в диагностичен екип в приобщаваща образователна среда. Неформално поведенческо диагностично оценяване”* (2020) е сполучлив опит за един по-различен поглед върху подходите на диагностика и терапевтично планиране в рамките на приобщаващото образование на деца и ученици с развитийни нарушения. Той има пряка връзка както с водения от д-р Игнатова лекционен курс, така и с някои по-ранни нейни публикации.

Идеята на автора е да очертае мястото на неформалното поведенческо оценяване на ученици с ограничен потенциал за учене в общата рамка на комплексна екипна диагностика в условията на масовото училище. Предлага се сравнителен анализ на два от водещите диагностични модели на развитийните нарушения – медицински (класически) и социално-педагогически. Основните разлики между тях касаят използваните инструментални подходи – конкретен и количествено базиран анализ (медицински ориентиран модел) и неформален описателен анализ с психоналитична насоченост (социално-педагогическия модел). Като отдава предпочитание на последния от гледна точка на екипната оценка в рамките на приобщаваща образователна среда, д-р Игнатова го обвързва с индивидуалния план за подкрепа и личностно развитие. Същият е допълнен с авторски проект на карта за мониторинг като част от процеса на супервизия. В приложение се изнасят редица инструменти за диагностична оценка на учениците (чек-листове, карти за индивидуална оценка, анкети за родители и учители и др., част от които са дело са авторски). Намирам монографията за приносна по отношение на теорията и практиката на приобщаващо образование. Тя би спечелила повече, ако в нея подробно се очертаят дейностите и участието на всеки от специалистите в процеса на неформално диагностично оценяване, с основен акцент върху работата на логопеда.

Книгата *„Четене и специфичните му нарушения. Теоретични аспекти и социални перспективи”* (2009) е първият самостоятелен и успешен опит на автора за анализ на един от водещите проблеми на съвременната логопедия – специфичните нарушения на четенето. Трудът разглежда морфо-функционалната организация на четивната функция и предикторите на

ограмотителния процес. Специално внимание е отделено на разбирането при четене в детска и зряла възраст. Отделна глава е посветена на обяснителните теории за произхода на специфичните нарушения на четенето и подходите на тяхната идентификация. Социалните измерения на проблема се разглеждат от позиция на промените в нормативната база на образователната система, работата на диагностичните екипи и промяната в отношението към детето като обект и участник в обучението.

Книгата *„Специфични нарушения на четенето. Диагностично оценяване”* (2010) е естествено продължение на първата, с ясно изразена приложна насоченост и значение за логопедичната практика. Структурата на труда следва естествената логика на структуриране и реализиране на диагностичния процес – от неговото планиране и методологични аспекти до рисковите фактори и диагностично-прогностичните признаци за поява на трудности в четенето. Особено внимание е отделено на ранната идентификация на дефицитни психични функции, пряко обвързани с формиране на четивните умения. В допълнение е предложен дизайн на тестова батерия за ранна оценка и въпросници за родители и учители относно социалните и академични умения на детето в края на първата учебна година.

Внимание заслужават някои от последните разработки на д-р Игнатова, резултат от участието ѝ в международен проект. Същите са публикувани в списания, реферирани и индексирани в световни бази данни. Публикациите са посветени на проблема за забавено фонологично развитие при български деца във възрастта 3-5 години. Резултатите от изследванията са подложени на нелинеен фонологичен анализ и се коментират в крослингвистичен аспект в рамките на три езикови групи – романска, германска и южнославянска. Основният акцент в изследването на българската популация е върху усвояване на консонантите при деца с типично и със забавено фонологично развитие. Публикациите по темата, в съавторство с доказани чужди специалисти, имат висока научна стойност и приносен характер за логопедичната теория и практика. Предвид на това, че информацията от изследването е отразена само в публикации на английски език, препоръката ми към автора е тя да намери място и на страниците на българския научен печат.

Отделни публикации на д-р Игнатова са посветени и на други въпроси от областта на логопедията и специалната педагогика: специфично езиково нарушение, специфични нарушения на ученето, гласови нарушения, интегрирано и приобщаващо образование, невербални нарушения на ученето.

Съгласно авторската справка и анализа на трудовете, основните приносни моменти в тях могат да бъдат отнесени към следните тематични направления:

В областта на логопедията:

- Специфични нарушения на четенето – теоретико-диагностични и социални аспекти;
- Ранна диагностика и идентификация на деца в риск от трудности в четенето;
- Фонологично развитие в предучилищна възраст – извеждане на нормативи и стандартизация на тест за диагностика на фонологичното развитие на български деца.

В областта на специалната педагогика:

- Приобщаващо образование – теоретико-диагностични и терапевтични аспекти; оценяване в условията в интегрирано и на приобщаващо образование (сравнителен анализ);
- Невербални нарушения на ученето.

6. Лични впечатления

Познавам гл. ас. д-р Диана Игнатова като интелигентен и коректен колега, който с мотивация и отговорност изпълнява преподавателската си дейност. Тя се отличава с висока професионална активност и стремеж към постоянно развитие като учен и изследовател. Убедена съм, че д-р Игнатова ще продължи неуморно да работи за предаване на съвременни знания на студентите по логопедия, за разширяване на научните изследвания в областта на логопедията и засилване на връзките между логопедичната теория и практика.

Заклучение

Представените от гл. ас. д-р Диана Игнатова документи и материали по конкурса отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ). Налице е достатъчен брой научни трудове, публикувани от кандидата след придобиване на образователната и научна степен „доктор“. Цялостният анализ на доказателствения материал по конкурса води до заключението, че научната продукция и преподавателският опит на д-р Игнатова отговарят на критериите за придобиване на академичната длъжност „доцент“ в професионално направление 1.2. Педагогика, научна специалност Логопедия.

Като давам положителна оценка на кандидата в настоящия конкурс, убедено предлагам на членовете на уважаемото Научно жури да подкрепят това становище и да препоръчат на Факултетния съвет на ФНОИ към СУ „Св. Климент Охридски“ гл. ас. д-р Диана Игнатова заслужено да бъде избрана на академичната длъжност „ДОЦЕНТ“.

27.11.2020 г.

Рецензент:

REVIEW

ACCORDING TO THE COMPETITION FOR ACADEMIC POSITION "ASSOCIATE ASSOCIATE"

In the field of higher education 1. Pedagogical sciences, professional field 1. 2. Pedagogy, scientific specialty Speech therapy, announced in the State Gazette, issue 74 of 21.08.2020.

**by prof. Neli Cvetanova Vasileva, D.Sc.,
SU "St. Kliment Ohridski "**

The review is prepared on the basis of the Law for development of the academic staff in the Republic of Bulgaria and the Regulations of Sofia University "St. Kliment Ohridski " for its implementation. The submitted documents meet the requirements and the competition is conducted in accordance with the legal provisions. The only candidate in it is Ch. Assistant Professor Dr. Diana Milcheva Ignatova, full-time lecturer at Sofia University, Faculty of Science, Education and Arts (FNOI), Department of Speech Therapy.

Attached is a list of a total of 37 publications (books, studies, articles, reports, etc.), of which 29 for participation in this competition.

1. Professional and career development of the candidate

In 1995, Ch. Assistant Professor Dr. Diana Ignatova graduated from Sofia University "St. Kl. Ohridski " (master's degree) in Defectology with specializations Speech Therapy and Pedagogy of children with visual impairments. Until 2002 he worked as a speech therapist in preschools and medical center "Hippocrates". Since March of the same year and currently she is a lecturer at Sofia University "St. Kliment Ohridski", Department of Special Pedagogy and Speech Therapy, successively holding the academic positions of Assistant (2002-2004), Senior

Assistant (2004-2008) and Chief Assistant (2008-2020). In 2014, Ch. Assistant Professor Ignatova successfully defended her dissertation and obtained the educational and scientific degree "Doctor of Pedagogy".

Her active participation in the administrative life of the university community is confirmed by the positions held in recent years: member of the General Assembly of Sofia University (2016-2018), member of the Faculty Council of the Faculty of Science, Education and Arts (since 2019), Scientific Secretary of the Department of Special Pedagogy and Speech Therapy (since 2019).

2. Teaching experience

As a lecturer at the Faculty of Education and Arts, Dr. Diana Ignatova leads a large number of lecture courses and exercises (seminar and practical) in the bachelor's and master's programs in speech therapy and special pedagogy.

Lecture courses on:

- Speech therapy diagnostics and work in a diagnostic team;
- Learning disorders;
- Communication disorders in craniofacial malformations;
- Deficits of non-verbal communication in children with language disorders (elective course in Bulgarian and English);
- Introduction to clinical linguistics;
- Specific learning disorders.

Seminars and practical classes on:

- Basics of speech therapy;
- Communication disorders in voice disorders;
- Communication disorders in mental illness;
- Communication disorders in sensory insufficiency;
- Communication disorders in intellectual disability;
- Speech disorders.

Throughout her teaching career, Dr. Ignatova has taken an active part in organizing and conducting the undergraduate practice of students in the bachelor's and master's programs in Speech Therapy, and in recent years has been one of its

direct supervisors. Evidence of high commitment to the practical training of students in Speech Therapy is her work as an academic mentor on the project "Student Internships".

Proof of the motivated attitude of Dr. Ignatova to the quality of education and training of students is her participation as a reviewer of a large number of diploma theses in the master's programs "Communicative Developmental Disorders" and "Special Pedagogy" (in English).

2. Research and publication

The candidate in the competition demonstrates high research and publication activity. The list of the general scientific production of Dr. Ignatova includes 39 publications, among which:

- Author's abstract of dissertation (not mentioned in the list);
- Monographs (3);
- Studies in scientific journals, referenced and indexed in world-famous databases (3 - 1 independent and 2 co-authored);
- Articles and reports in scientific journals, referenced and indexed in world-famous databases (1);
- Articles and reports in unrefereed journals with scientific review (22 - 16 independent and 6 co-authored);
- Summaries of reports from scientific conferences (5);
- Others - annotations (2).

In the competition for the academic position "Associate Professor" she participated with 26 publications:

Basic:

- Monograph - habilitation thesis (1);
- Books, based on a defended dissertation (2);
- Studies in scientific journals, referenced and indexed in world-famous databases (3 - 1 independent in Bulgarian and 2 co-authored in English);
- Articles and reports in scientific journals, referenced and indexed in world-famous databases (1 co-authored in English, in which the candidate is the first author);

- Articles and reports in unrefereed journals with scientific review (20), of which: 16 independent in Bulgarian and 6 co-authored in English, in three of which Dr. Ignatova is the first author);

Complementary:

- Other scientific and applied publications (2).

The presented evidence shows high research and publication activity, visibly enhanced after the defense of the candidate's dissertation. From this period there are 12 publications with a definite contribution to speech therapy theory and practice, some of which in a team with foreign authors.

Indicative of the scientific and publication activity of Dr. Ignatova are the high results of the reference for implementation of the minimum scientometric requirements, regulated by NACID. According to the indicators from group B, the candidate covers the minimum of 100 points. Significantly above the minimum 200 points is the sum of indicators 4-10 of group D - 429.5 points, as well as the sum of indicators 11-13 of group D - 135 points, instead of the minimum 50 points. This explains the high overall score of the candidate in all scientometric indicators - 714.5 points.

In support of the research activity of Dr. Ignatova are some innovative developments of scientific and applied nature. Among them deserve special attention: Standardized test battery for assessment of children at risk of developing specific reading disorders, the subject of the candidate's dissertation; Proven and licensed test for assessment of phonological development of preschool children (2015), supplemented by Licensed tool for analysis of the test for assessment of phonological development of preschool children (2015), published in international scientific journals. The candidate also works on two standardized questionnaires for parents and teachers of students with reading difficulties at the end of the first grade (2014).

3. Participation in projects

In the period 2012 - 2020 Dr. Ignatova takes an active part in a number of scientific and applied research projects. In 2013 - 2014 she was an expert and trainer in a national project on the problems and integration of children and students with special educational needs "Qualification of pedagogical specialists".

Proof of the research qualities of the candidate is her position as coordinator for Bulgaria in the prestigious international project "Cross-linguistic study of children with delayed phonological development in preschool age." As part of the project, she took part in two workshops held at the University of British Columbia, Canada (2012) and the Ljubljana State University, Slovenia (2014).

It should be noted that the work in these projects fully corresponds to the scientific interests and practical developments of the applicant related to the decisive role of early diagnosis and intervention for the categories of children with disabilities.

4. Citations of the scientific production

The reference to the scientific production of an author is a basic and objective proof of his professional qualities and the topicality of the issues under consideration. The candidate in this competition presents evidence of 14 citations in Bulgarian and foreign scientific journals, confirmed by the relevant references (University Library of Sofia University and National Library "St. St. Cyril and Methodius"). The reference from the National Library shows six (6) cited publications, of which 4 are cited in works by Bulgarian authors and 2 in publications in English. Of the total number of citations, 11 are in Bulgarian and 3 are in English.

The certificate from the Department of Library and Information Services of the University Library at Sofia University announces the following indexed and cited publications of the author: 1. Web of Science Clarivate Analytics / 1950 - 2020 / - 2 citations of 2 indexed documents; h-index: 1; 2. Scopus ELSEVIER / 1960 - 2020 / - 3 citations per 1 indexed document; h-index:1.

The detailed author's reference shows that the work with the most citations in Bulgarian and English (a total of 8 references) is the book of Ch. Assistant Professor Ignatova "Reading and its specific disorders. Theoretical and social perspectives" (2009). The interest in the work is a criterion for its high qualities and the competencies of the candidate in the considered field. This is complemented by the fact that three of the other cited publications are also devoted to the diagnostic and therapeutic aspects of reading disorders.

The publications reflected in library catalogs are respectively: in the National Library "St. Cyril and Methodius"- 9 publications, in the University

Library “St. Kliment Ohridski”- 7 publications, in World Cat OCLC - 1 publication. The indexed publications are in EBSCO - 1 publication and in the Central and Eastern European Online Library - 1 publication.

The high level of citation and the presence of the candidate's name in established information catalogs confirm the scientific value and qualities of his publications. In terms of number and nature, the citations of the scientific publications of Chief Assistant Dr. Diana Ignatova satisfy the requirements for obtaining the academic position of "Associate Professor".

5. Scientific and applied scientific contributions

Dr. Ignatova participated in the current competition with a habilitation monograph and two books corresponding to the topic of the dissertation defended in 2014. They deserve special attention and comments, in view of which I will briefly dwell on the issues reflected in them.

The habilitation monographic work “*Working in a diagnostic team in an inclusive educational environment. Informal Behavioral Diagnostic Assessment*” (2020) is a successful attempt at a different perspective on diagnostic approaches and therapeutic planning in the context of inclusive education for children and students with developmental disabilities. He has a direct connection both with the lecture course led by Dr. Ignatova and with some of her earlier publications.

The author's idea is to outline the place of informal behavioral assessment of students with limited learning potential in the general framework of complex team diagnostics in the conditions of the mass school. A comparative analysis of two of the leading models for diagnosis of developmental disorders - medical (classical) and socio-pedagogical. The main differences between the models relate to the instrumental approaches used - specific and quantitatively based analysis (medically oriented model) and informal descriptive analysis with psychoanalytic orientation (socio-pedagogical model). Preferring the latter from the point of view of team assessment within an inclusive educational environment, Dr. Ignatova links it to the individual plan for support and personal development. It is supplemented by an author's draft monitoring card as part of the supervision process. The appendix contains a number of tools for diagnostic assessment of students (checklists, cards for individual assessment, surveys for parents and teachers, etc., some of which are copyrighted). I find the monograph to be a

contribution to the theory and practice of inclusive education. It would gain more if the activities and participation of each of the specialists in the process of informal diagnostic assessment are outlined in detail, with a main emphasis on the work of the speech therapists.

The book *"Reading and its specific disorders. Theoretical aspects and social perspectives"* (2009) is the first independent and successful attempt of the author to analyze one of the leading problems of modern speech therapy - the specific reading disorders. The paper examines the morph-functional organization of the reading function and the predictors of the literacy process. Special attention is paid to the understanding of reading in children and adults. Special attention is paid to the understanding of reading in children and adults. A separate chapter is devoted to explanatory theories about the origin of specific reading disorders and approaches to their identification. The social dimensions of the problem are considered from the standpoint of changes in the legal framework of the educational system, the work of diagnostic teams and the change in the attitude towards the child as an object and participant in education.

The book *"Specific reading disorders. Diagnostic assessment"* (2010) is a natural continuation of the first, with a pronounced applied orientation and significance for speech therapy practice. The structure of the work follows the natural logic of structuring and realization of the diagnostic process - from its planning and methodological aspects to the risk factors and the diagnostic-prognostic signs for the appearance of reading difficulties. Particular attention is paid to the early identification of deficient functions within preschool age, directly related to the formation of reading skills. These are complemented by the design of a test battery for assessment and questionnaires for parents and teachers on the child's social and academic skills at the end of the first school year.

Particular attention should be paid to some of the newer developments of Dr. Ignatova, as a result of her participation in an international project on the problems of children with delayed phonological development from preschool age. They are dedicated to the problem of delayed phonological development in Bulgarian children aged 3-5 years. Based on a nonlinear phonological analysis, the research on the problem is commented in cross-linguistic aspect within three language groups - Romance, Germanic and South Slavic. The main emphasis in the study of the Bulgarian population is on the assimilation of consonants in children with

typical and delayed phonological development. The publications on the topic, co-authored with proven foreign specialists, have a high scientific value and a contributing character to speech therapy theory and practice. Given that the information from the research is reflected only in publications in English, my recommendation to the author is that it finds a place on the pages of the Bulgarian scientific press.

Separate publications are also devoted to other issues in the field of speech therapy: specific language disorder, specific learning disorders, voice disorders, integrated and inclusive education, and non-verbal learning disorders.

According to the author's reference and the analysis of the works, the main contributing moments in them concern the following thematic directions in the field of speech therapy and special pedagogy:

In the field of speech therapy:

- Specific reading disorders - theoretical-diagnostic and social aspects;
- Early diagnosis and identification of children at risk of reading difficulties;
- Phonological development in preschool age - derivation of norms and standardization of a test for diagnosis of the phonological development of Bulgarian children.

In the field of special pedagogy:

- Inclusive education - theoretical-diagnostic and therapeutic aspects; assessment in the conditions of integrated and inclusive education (comparative analysis);
- Non-verbal learning disorders.

6. Personal impressions

I know Ch. Assistant Professor Dr. Diana Ignatova as an intelligent and correct colleague who performs his teaching activity with motivation and responsibility. She is characterized by high professional activity and striving for continuous development as a scientist and researcher. I am convinced that Dr. Ignatova will continue to work tirelessly to impart modern knowledge to students of speech therapy and to strengthen the links between speech therapy theory and practice.

Conclusion

Presented by Ch. Assistant Professor Dr. Diana Ignatova documents and materials on the competition meet all the requirements of the Law for the development of the academic staff in the Republic of Bulgaria. There are a sufficient number of scientific papers published by the candidate after obtaining the educational and scientific degree "Doctor". The overall analysis of the evidence in the competition leads to the conclusion that the scientific production and teaching experience of Dr. Ignatova meet the criteria for acquiring the academic position of "Associate Professor" in higher education 1. Pedagogical sciences, professional field 1.2. Pedagogy, scientific specialty Speech therapy.

Giving a positive assessment to the candidate, I strongly suggest to the members of the esteemed Scientific Jury to support this opinion and to recommend to the Faculty Council of FNOI at Sofia University "St. Kliment Ohridski" Ch. Assistant Professor Dr. Diana Ignatova deservedly was elected to the academic position of "Associate Professor".

11/27/2020

Reviewer: